

Activiteiten

In deze rubriek vermelden we de activiteiten die het Vlaams Ruraal Netwerk in de nabije toekomst organiseert. Voor alle details verwijzen we u naar onze website. Daar vindt u ook informatie over activiteiten die anderen in het kader van het PDPO II organiseren.

Gepland in 2014

Al veel ideeën maar nog niets gepland. Suggesties zijn zeker welkom!

Midden december zullen we een online enquête publiceren. Bij deze lanceren we dus een warme oproep om ook daar uw mening en suggesties te geven!"

Reeds gemist?

Op onze website vindt u een verslag terug van alle activiteiten die het Vlaams Ruraal Netwerk in het verleden organiseerde of bezocht.

Duurzaamheid

Beste lezers,

Dit is officieel onze laatste nieuwsbrief tijdens de programmaperiode 2007 -2013 (PDPO II). In deze vierde nieuwsbrief van 2013 komt de huidige voorzitter van de Europese Raad aan bod, namelijk Litouwen.

Per lidstaat zet het programma voor plattelandontwikkeling in op de specifieke noden van het land. We hebben het dus onder andere over de specifieke situatie in Litouwen, zoals de plattelandsvlucht en het inzetten op de lokale gemeenschap. In deze nieuwsbrief schotelen we jullie verschillende Litouwse projecten voor die kaderen binnen het thema duurzaamheid. Voor het interview zijn we ten rade gegaan bij Guoda Burokiene, een Litouwse expert in plattelandontwikkeling.

Op 7 november vond de prijsuitreiking plaats van de wedstrijd Prima Plattelandsproject 2013. Deze wedstrijd kende een groot succes, er werden maar liefst 3.672 geldige stemmen uitgebracht op de vijftien projecten die elk meedongen naar de eerste plaats binnen hun thema. Op onze website vindt u een verslag van

© Beleidsdomein Landbouw en Visserij

deze prijsuitreiking terug en kunt u er lezen wie met de prijzen is weggelopen (zie foto).

Uitleg over de 15 genomineerde projecten zal ook bij deze editie in een Engelstalige brochure worden gegoten zodat deze in heel Europa kan verspreid worden, maar ook te vinden is op onze webstek.

Tijdens deze prijsuitreiking hebben we ook ons fotoboek voorgesteld aan het brede publiek. Dit fotoboek brengt alle maatregelen van PDPO II in beeld. Het geeft een beeld van de resultaten van het bundelen van Europese, Vlaamse, provinciale, gemeentelijke en private middelen.

De prijsuitreiking werd afgesloten door Patricia De Clercq, woordvoerder van het Departement Landbouw en Visserij. Zij had het over de toekomst, en waar het platteland in de volgende programmaperiode zal op inzetten.

Tijdens de land- en tuinbouwbeurs Agribex in Brussels Expo hebben we, in samenwerking met het Departement Landbouw en Visserij en het Centrum Agrarische Geschiedenis, een studievoormiddag georganiseerd rond WO I, meer bepaald rond voedselvoorziening. De presentaties en een verslag hiervan kunt u raadplegen op onze website.

Volgend jaar start de nieuwe programmaperiode, maar dit wil niet zeggen dat alles vanaf 1 januari verandert. Wij zullen u trachten te blijven voorzien van info over het reilen en zeilen binnen PDPO II en III, enerzijds via onze website, maar anderzijds ook via onze nieuwsbrief die voorzien zal worden van een nieuw kledje.

Veel leesplezier en onze beste wensen voor 2014,
Vlaams Ruraal Netwerk

Duurzame ontwikkeling op bedrijfs- of streekniveau: De productie van biobrandstofbriketten in Litouwen

© European Network for Rural Development

Strobriketten zijn een nieuw product op de Litouwse markt. Het gebruik van stro als brandstof is bevorderlijk, niet alleen voor de klant daar het een goedkope brandstof is die bijdraagt tot de bescherming van het milieu, maar ook voor de landbouwers aangezien zij bijkomende inkomsten verwerven door de verkoop van stro, gewasafval en koolzaad. Het

project kan bijdragen tot het economisch welzijn van het bedrijf maar ook op nationaal vlak een belang hebben voor de economie, het energieverbruik en het milieu.

Het gebruik van As 3-steun in Litouwen hielp een bedrijf om goedkope en milieuvriendelijke brandstof te vervaardigen door het gebruik van lokaal geproduceerd stroafval, waarbij bijkomende inkomsten gecreëerd werden voor de landbouwers en nieuwe werkgelegenheid voor de lokale economie.

Het voornaamste doel van dit project is om plaatselijk nieuwe jobs te creëren en de bestaande werkgelegenheid te vrijwaren, en om de diversiteit en de omvang van de niet-landbouwactiviteiten in het dorp uit te breiden. Het gebruik van strobriketten helpt om financieel te besparen op de consumptie van brandstof. Het is ook winstgevend voor de landbouwer die een bijkomend inkomen verwerft uit de verkoop.

Duurzaam beheer van de open ruimte: Korteomloop wilgenplantage en uitbreiding

Een Litouws bedrijf heeft ELFPO-steun (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) ontvangen om korteomloop wilgenscheyten aan te planten en om niet-traditionele landbouwmethodes te ontwikkelen om energiegewassen – wilgenbiomassa – te produceren. Door hernieuwbare energie en kwaliteitsvolle productie te bevorderen, wordt daarbij ook de competitiviteit gestimuleerd. In het algemeen werden Litouwse bedrijven gestimuleerd om te moderniseren voor de aanplanting van korteomloop wilgenscheyten en de productie van wilgenbiomassa als een goedkoop en kwaliteitsvol alternatief voor ingevoerde biomassa.

Het voornaamste doel van het project was om het inkomen van de landbouwer te verhogen, dankzij de toegevoegde waarde van investeringen in energiegewassen zoals korteomloop wilgen, en de ontwikkeling van alternatieve en niet-traditionele aanplantingen. Het bestrijden van de klimaatsverandering is dan weer één van de bredere voordelen van dit project.

De voornaamste activiteit van dit project was de aanplanting van 17,51 ha korteomloop wilgenscheyten (5 jaar) voor de productie van wilgenbiomassa. De bekomen wilgenbiomassa is een alternatief voor ingevoerde biomassa en is goedkoper en bovendien milieuvriendelijk.

Getrokken lessen

Er waren een paar uitdagingen die moesten overwonnen worden. Ten eerste, de buitensporige documentatie vereist van de aanvrager. Het

aanvraagformulier was moeilijk om in te vullen en professionele hulp was noodzakelijk. Ten tweede raadt de aanvrager aan een verzekeraar te vinden vooraleer het werk te starten.

© Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Duurzame maatschappelijke betrokkenheid: Een kans voor jongeren om lokale tradities te preservareren

Vlaams Ruraal Netwerk

In de LEADER regio's Neumunas (Litouwen) en Tygiel Doliny Bugu (Polen) groeide het besef dat jongeren, tussen 14 en 29 jaar, steeds verder vreemd raakten van de lokale tradities. Om dit tegen te gaan werd een project in het leven geroepen met de bedoeling de dalende gemeenschapsactiviteiten bij de jongere bevolking te keren door het ondersteunen van hun deelname in plaatselijke activiteiten. Het project focuste op de gemeenschappelijke noden van twee Plaatselijke Groepen (PG's) in Litouwen en Polen. Er werden activiteiten georganiseerd om een gevoel van regionale identiteit te herstellen bij de jongeren en om toerisme te promoten door het opzetten van een website en het drukken van brochures. Het voornaamste doel van dit LEADER project was om jongeren in te wijden en te betrekken bij de identiteit en de tradities van hun respectievelijke Litouwse en Poolse regio's. De specifieke doelstellingen waren: het bevorderen van de regionale identiteit bij jongeren; het verrijken van de educatieve aanbiedingen in traditionele vaardigheden; het doen herleven van traditionele ambachten; het ontwikkelen van internationale samenwerking en tenslotte het promoten van toerisme.

Om de doelstellingen van dit project te bewerkstelligen organiseerden de twee partners een designwedstrijd voor een logo én een jeugd kamp in elk van de landen. De activiteiten van de kampen focusten op regionaal erfgoed. Een website en een brochure werden ontwikkeld, in beide talen, om de regio's te promoten. Partners uit beide landen hebben ook deelgenomen aan bilaterale vergaderingen, bezoeken en shows. Er werden ook inspanningen geleverd om het toerismepotentieel te identificeren in beide regio's en om toerismepromotie te verbeteren.

© European Network for Rural Development

De activiteiten van dit project hebben bijgedragen tot het verstevigen van de banden tussen jonge mensen en het erfgoed in hun regio's – in totaal hebben 160 mensen direct voordeel gehaald uit hun participatie in de voorgestelde activiteiten. Het project mondde uit in het verstevigen van de respectievelijke regionale identiteiten door de lancering van een promotionele website en een brochure. De vergaderingen, bezoeken en shows hebben geleid tot een uitwisseling en verwerving van ervaringen.

Duurzame maatschappelijke betrokkenheid: Litouwse wedstrijd "Boerderij van het Jaar"

In Litouwen heeft men in 2010 de wedstrijd "Boerderij van het jaar" georganiseerd. De wedstrijd werd georganiseerd door de Litouwse Boerenbond.

De wedstrijd heeft al een lang verleden bij de landbouwers in Litouwen. Enkel geregistreerde Litouwse boeren, werkzaam in regio's onder de koepel van de Litouwse Boerenbond, kunnen deelnemen. Bepaalde evaluatiecriteria spelen een rol zoals agro-business economische factoren, bijdragen tot het milieu, of de bewezen bekwaamheden van de kandidaat-landbouwers.

Men wil goede landbouwpraktijken aanmoedigen bij de Litouwse landbouwers voor zaken zoals agro-business, doelgerichtheid, bijdrage aan het milieubehoud, innovatie en technologische ontwikkelingen. De financiële ELFPO steun (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) werd gebruikt om de kosten te dekken voor het beoordelen van de aanvragen ingediend door de landbouwers én voor de selectie van de 129 wedstrijdwinnaars.

De prijzen werden toegekend aan boerderijen die als demonstratieprojecten kunnen dienen om zo andere boeren aan te moedigen gelijkaardige goede landbouwpraktijken toe te passen. Op deze manier helpen deze resultaten competitiviteit te stimuleren, het platteland te verbeteren en de kwaliteit van het leven in ruraal Litouwen te bevorderen.

Getrokken lessen

Eerbewijzen kunnen gebruikt worden om innovatie, plattelandsbeheer en competitiviteit te bevorderen in de EU-agro-business. Winnende inzendingen kunnen andere boeren inspireren om een gelijkaardige aanpak toe te passen en prijsuitreikingsceremonies scheppen de mogelijkheid om plattelandsactiviteiten uit te leggen aan een breder publiek, inclusief de media.

© Guoda Burokiene

© Guoda Burokiene

Voor het interview van onze laatste nieuwsbrief zijn we te rade gegaan bij Guoda Burokiene. Deze Litouwse vrouw is de voorzitter van de Litouwse vereniging voor plattelandsgemeenten. Haar belangrijkste taak is het stimuleren en verbeteren van de levenskwaliteit op het platteland.

Colofon

Deze nieuwsbrief werd gerealiseerd door het Vlaams Ruraal Netwerk, in uitvoering van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 (PDPO II).

Contact:

Vlaams Ruraal Netwerk
Vlaamse overheid
Departement Landbouw en Visserij
Koning Albert II-laan 35, bus 40
1030 Brussel
Tel: +32(0)2 552 77 17
Email: ruraalnetwerk@vlaanderen.be
Website: www.ruraalnetwerk.be

Layout: WIZZ bvba | www.wizz.be

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

v.u. Jules Van Liefferinge, Secretaris-Generaal,
Departement Landbouw en Visserij

Guoda Burokiene, Litouwse expert plattelandsontwikkeling

Guoda, Litouwen is de huidige voorzitter van de Europese Raad. Hoe verlopen de voorbereidingen van het volgend Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)?

Volgens mij is dit hetzelfde als bij vele andere lidstaten: er zijn momenteel veel actieve discussies op Europees vlak omtrent de volgende programmaperiode (PDPO III). Maar wij zijn voornamelijk geïnteresseerd in LEADER. We hebben trouwens vooral gevochten voor het aandeel van Leader, maar het totaal bedrag zal uiteindelijk toch kleiner zijn dan in de huidige programmaperiode. Onze landbouwers zullen trouwens ook minder directe steun krijgen dan in andere EU-lidstaten, dus zijn we volop op zoek naar andere programma's voor steun.

Waarop ligt de focus van Litouwen voor de volgende programmaperiode (2014 – 2020)? Zal duurzaamheid een belangrijke rol spelen?

Onze belangrijkste focus binnen Pijler 1 ligt op de steun voor de kleine landbouwers. Op gebied van plattelandsontwikkeling willen we de sociale exclusie zoveel mogelijk beperken. Ook duurzaamheid vormt een belangrijk thema, want velen emigreren, en dan voornamelijk van de plattelandsgebieden. Nu ontstaan er veel programma's en projecten om hiermee te leren omgaan en hierop in te spelen.

Wat vormen de uitdagingen en kansen binnen het LEADER programma in Litouwen?

Litouwen is eigenlijk één groot plattelandsgebied, met uitzondering van vijf grote steden. LEADER is dus zeer belangrijk voor ons. In de huidige programmaperiode werd vooral geld uitgegeven aan renovatie en infrastructuur. In de volgende periode zal het dus een grote uitdaging zijn om meer geld vrij te maken voor de ontwikkeling van kleinschalige ondernemingen, het creëren van nieuwe werkplaatsen in plattelandsgebieden en emigratie te verminderen door meer plaats vrij te maken voor jongeren zodat ook zij op het platteland willen blijven. We zijn er ook van overtuigd dat er grote mogelijkheden zijn om innovatie en creativiteit te stimuleren.

We merken op dat er in Litouwen veel gefocust wordt op lokale gemeenschappen en jongeren. Wat is de reden hiervoor?

In Litouwen zijn er heel veel gemeenschappen (meer dan 1700!). De mensen hier zijn dus zeer actief en echte initiatiefnemers om de plattelandsgebieden levendig te houden. De jeugd en de actieve lokale gemeenschappen zijn hierbij de belangrijkste groepen die kunnen meehelpen om dit te bewerkstelligen.

PDPO heeft onder andere bijgedragen tot het ontwikkelen van gemeenschapscentra, die op hun beurt sociale en culturele centra uitbouwen. Dit is een belangrijke dimensie voor plattelandsmensen, want vroeger bestonden deze faciliteiten enkel in grote steden. Nu denken veel jonge mensen eraan om in hun geboortedorpen en -steden te blijven wonen.

Heb je nog een aantal goede voorbeelden / best practices om mee te geven?

Elk jaar houden we een wedstrijd 'beste project van het jaar'. De winnaar van dit jaar is een gemeenschap van een klein dorpje 'Nociunai' in de 'Kedainai' regio. Zij zijn gestart met het maken en verkopen van ecologische en natuurlijke zeep, waarbij de lokale vrouwen en handenarbeiders zeer nauw werden betrokken. Zij hebben hun oud gebouw gerenoveerd en omgetoverd tot een nieuwe werkplaats waar de zelfgemaakte zeep wordt geproduceerd.

Vlaanderen blijft constant streven naar een duurzaam plattelandsbeleid, kan je daar nog een suggestie doen?

Eigenlijk hebben jullie heel wat meer ervaring dan ons, dus dat wordt moeilijk. Ik kan je wel meegeven dat het zeer moeilijk was voor ons bij het begin van dit programma, want alles was nieuw: we moesten leren omgaan met nationale betaalorganen, ministeries, en een verscheidenheid aan zakenpartners. Maar het moeilijkste was om mensen gemotiveerd te houden in het proces omdat alles erg afhankelijk is van elkaar én ook gebaseerd is op vrijwillige inspanningen. Wij zijn dus eigenlijk diegenen die naar jullie acties kijken en zoveel mogelijk proberen te leren van jullie!